

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 67026533, fakss 67820442, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

Rīgā, 22.05.2015 Nr. 18-1e/4244

Uz Nr. _____

Krīzes vadības
padomes sekretariātam
Hanzas iela 5, LV-1045

**Par 2014.gada 21.jūlija Krīzes vadības padomes
sēdes protokolā Nr.28 doto uzdevumu izpildi**

Izpildot Krīzes vadības 2014.gada 21.jūlija padomes sēdes protokolā Nr.28, 1.§ „Par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Informatīvo ziņojumu „Par Krīzes vadības padomes 2013.gada 20.maija sēdes protokola Nr.25, 5§ 3. un 4. punktā doto uzdevumu un Ministru prezidenta 01.10.2013. rezolūcijas Nr. 45/SAN-1631 izpildes gaitu”” dotos uzdevumus, Vides aizsardzības un reģionālās attīstība ministrija (turpmāk – VARAM) iesniedz Informatīvo ziņojumu par Krīzes vadības padomes 2014.gada 21.jūlija sēdes protokola Nr.28 (turpmāk – KVP protokols Nr.28), 1.§. 2. un 4. punktā doto uzdevumu izpildi tā izskatīšanai nākamajā Krīzes vadības sēdē, lai izvērtētu nepieciešamību ziņojuma iesniegšanai Ministru kabinetā.

Ievērojot ziņojumā sniegtu informāciju, VARAM uzskata, ka atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 7.aprīļa noteikumu Nr.300 „Ministru kabineta kārtības rullis” 58. un 59.punktam neviens no ziņojumā minētajiem jautājumiem neprasīja izskatīšanu Ministru kabinetā. Līdz ar to lūdzam pieņemt ziņojumu zināšanai un izdarīt atbilstošus grozījumus KVP protokola Nr.281.§. 2. un 4. punktā.

Pielikumā Informatīvais ziņojums uz 8 lpp (datne: VARAMInfoZin_220515_KVP).

Ar cieņu,
Valsts sekretāra vietniece
vides aizsardzības jautājumos

A.Ozola

T.Jansone
67026561

Valsts ugunsdzēsības
un glābšanas dienests
Saņemtais dokuments
Nr. 14-1.1411345
25.05.2015

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Informatīvais ziņojums

par Krīzes vadības padomes 2014.gada 21.jūlija sēdes protokolā Nr.28 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai doto uzdevumu (1.§. 2. un 4.) izpildi

1. Informācija par plūdu risku informācijas sistēmas modernizēšanu un uzturēšanu, veicamajiem pasākumiem, īstenošanas termiņiem un funkcionalitāti.

1.1. Lai nodrošinātu plūdu risku informācijas sistēmas tālāku attīstību, 2014. gada 4. jūnijā ir noslēgts partnerības līgums starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) un SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVGMC) par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2009.–2014. gada perioda programmas „Nacionālā klimata politika” projekta „Priekšlikumu izstrāde Nacionālajai klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijai, identificējot zinātniskos datus un pasākumus pielāgošanās klimata pārmaiņām nodrošināšanai, kā arī veicot ietekmu un izmaksu novērtējumu” īstenošanu. Projekta ietvaros tiek realizēta aktivitāte “Plūdu risku kartes 3 upju baseinu apgabaliem (Gauja, Lielupe un Venta) un Plūdu risku informācijas sistēmas uzlabošana ar kartēšanas rezultātiem” (kā jau VARAM savā 2014.gada 1.jūlija vēstulē Nr.18-1e/6267 informēja Krīzes vadības padomes sekretariātu, Daugavas upju baseinu apgabalam plūdu riska informācijas sistēma, kurā ir iekļauti karšu digitālie datu slāni ar dažādu informāciju par plūdu riskam pakļautajām teritorijām ir izstrādāta 2012.gadā).

Minētā projekta galvenais mērķis ir izstrādāt iespējamo plūdu postījumu vietu un riska interaktīvas kartes, kā arī hidroloģiskās simulācijas un prognozēšanas sistēmu Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseiniem kā plūdu risku informācijas sistēmas funkcionējošu sastāvdaļu. Plūdu risku informācijas sistēmu ir nepieciešams iekļaut vienotajā vides informācijas sistēmā, kas 2012.gadā izstrādāta Eiropas reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) finansētā projekta „Vienotas vides informācijas sistēmas izveide” ietvaros. Sistēmas hidroloģiskā komponente ir balstīta uz Zviedrijas meteoroloģiskā un hidroloģiskā institūta (SHMI) izstrādāto hidroloģisko modeli „HBV/IHMS”. Nemot par pamatu „HBV/IHMS” modeli, Somijas vides institūts (SYKE) ir izstrādājis Plūdu informācijas sistēmu un veicis tālāko šīs sistēmas kalibrēšanu. LVGMC, lai papildinātu Vienotās vides informācijas sistēmu ar Plūdu informācijas sistēmu, š.g. 30.aprīlī ir uzsācis sarunu procedūru ar SYKE par Plūdu informācijas sistēmas iegādāšanos, jo viņu izstrādātā plūdu risku informācijas sistēma ir vienīgā, kas tehniski ir integrējama modelī „HBV/IHMS” un kuru LVGMC ir iespējams pielāgot Latvijas reģionālajām hidroloģiskajām īpatnībām, kuras Latvijai un Somijai ir analogas, lai veiktu palu procesa attīstības modelēšanu.

Projekta laikā, t.sk. sadarbojoties ar SYKE:

- tiks izstrādāts hidrauliskais modelis (HEC-RAS) plūdu riska teritorijām Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinos ar izstrādātu modeļa ģeometriju, izmantojot upju batimetrijas un upju gultnes raupjuma datus, reljefa (augstuma) modeli (DEM), informāciju par hidrotehniskajām būvēm upes gultnē un krastos, kā arī ar ūdens līmenu un caurplūdumu statistiskajiem aprēķiniem;
- līdz 2015.gada beigām tiks izstrādātas plūdu postījumu un plūdu riska kartes ar 0,5, 1% un 10% varbūtībām;
- tiks veikta hidrauliskā modeļa (HEC-RAS) kalibrācija, izmantojot valsts hidroloģiskā monitoringa datus;
- tiks veikta LVĢMC ekspertu apmācība par hidraulisko modelēšanu (HEC-RAS) Somijā;
- tiks izstrādāti Plūdu riska pārvaldības plāni Ventas, Lielupes un Gaujas upju baseiniem uz izveidoto plūdu postījumu un plūdu riska karšu pamatā;
- hidroloģiskās simulācijas un prognozēšanas sistēmas realizēšana Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabaliem.

1.2. Ministru kabinetā 2014.gada 9.decembrī (protokols Nr.69 50.§) tika izskatīts VARAM sagatavotais informatīvais ziņojums “Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide”, kura 1.pielikumā ir iekļauts pasākums “Vides monitoringa sistēmas pilnveidošana”. Šā pasākuma ietvaros ir plānota plūdu risku informācijas sistēmas turpmākā modernizēšana, sasaistot to ar operatīvo informāciju un nodrošinot plūdu riskam pakļauto teritoriju interaktīvu attēlojumu. Plānotā pasākuma realizācijas gaitā citā starpā ir paredzēti:

- nepieciešamo datu iegāde un karšu licenču uzturēšana, tai skaitā meteoroloģiskie, hidroloģiskie dati no Krievijas un Baltkrievijas, zemes lietojumveida dati un digitālais augstummodelis no Lietuvas, Krievijas un Baltkrievijas;
- upes gultnes mērīšanas iekārtas iegāde Multi-Beam, komplektācijā ar operētājsistēmu un datu apstrādes programmatūru;
- upju šķērsprofila uzmērījumi upēm līdz 2.pakāpes pietekai, lai pilnveidotu Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras (turpmāk – LGIA) aerolāzerskanēšanas datus precīzāku plūdu modelēšanas rezultātu iegūšanai;
- hidroloģisko un kartogrāfisko vēsturisko datu digitizācija;
- Lielupes, Gaujas un Ventas plūdu modeļu precizēšana pēc jaunu datu (upju gultnes šķērsprofili, precizētais LIDAR DEM, hidroloģiskie dati no kaimiņvalstīm) pievienošanas un to kalibrācija;
- plūdu prognozēšanas modeļa izstrāde Daugavas upju baseinu apgabalam, ņemot vērā, ka pašlaik, VARAM 2012.gadā īstenotā projekta rezultātā izveidotā plūdu risku informācijas sistēma Daugavas upju baseinu apgabalam (jautājums par izstrādātās informācijas sistēmas uzturēšanai nepieciešamajiem līdzekļiem tika skatīts Ministru kabineta 2013.gada 1.augusta sēdē) ierobežotās funkcionalitātes dēļ darbojas tikai kā statiska informācijas sistēma;
- statiska ledus plūdu modeļa izstrāde Latvijai un apmācības darbam ar ledus plūdu modeli. nepieļauj esošā ierobežotā funkcionalitāte.

Saskaņā ar minētajā informatīvajā ziņojumā sniegtajiem aprēķiniem, kopējās izmaksas Plūdu risku informācijas sistēmas tālākai attīstībai, modernizēšanai un uzturēšanai sastāda 1 420 871 euro.

2. Informācija par vienotu starpresoru hidroloģisko datu sistēmu, veicamajiem pasākumiem, to īstenošanas termiņiem un izmaksām

VARAM 2014.gada 1.jūlijā vēstulē Nr.18-1e/6267 jau informēja Krīzes vadības padomi par LVĢMC veiksmīgu sadarbību starpresoru vienošanās ietvaros ar Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienestu, kā arī uz līgumu pamata ar atsevišķām pašvaldībām par operatīvās hidroloģiskās informācijas apmaiņu ziemas-pavasara periodā. LVĢMC nodrošina arī operatīvo informāciju par visiem novērojumiem, kas tiek veikti valsts monitoringa stacijās, ja ūdens līmeņa izmaiņas vai ledus sastrēgumi var rādīt applūšanas riskus, kā arī sniedz meteoroloģisku un hidroloģisku prognozi par gaidāmajām izmaiņām tuvākajā laikā. Līdz ar to vienota starpresoru sistēma par hidroloģisko datu apkopošanu jau darbojas, jo visas valsts nozīmes regulāri veiktie mērījumi un informācija, tai skaitā vēsturiskā un atsevišķo pašvaldību, uz individuālu līgumu pamata sniegtā, tiek apkopota un analizēta LVĢMC valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu ietvaros, kā arī sniegtā VUGD un pašvaldībām.

Īstenojot 1.1. un 1.2. apakšpunktos minētos projektus, LVĢMC varēs pilnveidot savā rīcībā esošo infrastruktūru, modernizēt un uzturēt hidroloģisko prognožu informācijas sistēmu, kurā tiks apkopota visu veidu ūdenstilpju novērojuma informācija. Tiks izveidota un pilnveidota sistēma, uz kurās pamata LVĢMC speciālistiem būs iespēja ne tikai novērtēt applūšanas riskus, sekojot līdzi faktiskajiem apstākļiem, bet arī izveidot agrīno brīdinājumu sistēmu. Svarīgi būtu, lai visa operatīvā informācija (tai skaitā pašvaldību rīcībā esošā) par hidroloģiskajiem novērojumiem dažādās ūdenstilpēs nekavējoties būtu pieejama LVĢMC, kurš nodrošinātu šīs informācijas uzkrāšanu datu bāzēs un vizualizēšanu vienotā portālā, padarot to pieejamu arī ieinteresētajām pašvaldībām (sevišķi aktuāli tas ir viena upes baseina ietvaros, lai kaimiņu pašvaldībām būtu pieejama informācija par situāciju upes augštecē). Tāpat kā LVĢMC esošā monitoringa sistēma darbojas nepārtrauktā režīmā, arī citās plūdiem pakļautajās teritorijās pašvaldībām vai valsts institūcijām piederošajām monitoringa sistēmām būtu jādarbojas pēc iespējas nepārtrauktā režīmā, jo plūdus izraisa ne tikai pavasara pali, bet arī ilgstoši lieti vai intensīvas lietusgāzes.

Lai nodrošinātu Civilās aizsardzības likumā pašvaldībām doto civilās aizsardzības uzdevumu izpildi attiecīgajā administratīvajā teritorijā, atsevišķas pašvaldības pavasara plūdu periodā veic hidroloģiskos novērojumus par ūdens līmeņiem, ledus apstākļiem un to izmaiņām konkrētās pašvaldības plūdu riskam pakļautajās teritorijās. Bet tikai atsevišķas pašvaldības, lai veiktu to profesionāli un iegūtu atgriezenisko saiti slēdz individuālus sadarbības līgumus par hidroloģiskās informācijas apmaiņu ar LVĢMC, kuram tiek pievienots operatīvās apkalpošanas plāns (piemēram, Rīgas dome par ledus mērījumiem Daugavā pilsētas robežās un Ķīšezerā, Ogres novada pašvaldība par laika

apstākļu un hidroloģiskām prognozēm). Līguma ietvaros, atkarībā no pašvaldības izvēles, LVGMC piedāvā četras dažādas iespējas hidroloģiskā monitoringa veikšanai – sākot ar pilnīgi manuāliem pašvaldību veiktiem mērījumiem, izmantojot mērlatas un pusautomātisku datu nosūtīšanu ar LVGMC piešķirtu aplikāciju (vienreizējās izstrādes izmaksas sākot no 225 EUR un uzturēšana sākot no EUR 427 / mēnesī) līdz pilnīgi automātiskiem risinājumiem, iekļaujot lokālo apstākļu padziļinātu izpēti, upju gultnes uzmērījumus un pilnīgi automātisku ūdens līmeņa un caurplūduma mērijuimus, kā arī nosūtīšanas mehānismu uz LVGMC datu bāzi (vienreizējās izstrādes izmaksas sākot no 15'000 EUR un uzturēšana sākot no 550 EUR/mēnesī). Novērojuma laiks tiek noteikts individuāli atbilstoši upes īpatnībām, bet visatbilstošākais būtu laika periods no ledus veidošanas sākuma līdz ledus iziešanai. Visos piedāvātajos variantos LVGMC veic datu bāzes uzturēšanu un nodrošina datu publisku pieejamību LVGMC portālā, tai skaitā:

a) pašvaldības veikti manuāli mērījumi:

- novērojuma vietas izvēle;
- mērlatas uzstādīšana un "0" atzīmes augstuma piesaisti;
- apmācība mērījumu veikšanai ar latu;
- Android aplikācijas (ar instrukciju) nodrošināšana operatīvai manuālo mērījumu datu vai vizuālo novērojumu fotogrāfiju formā nosūtīšanai;
- manuālo mērījumu un tīmekļa kameru attēlu arhīva uzturēšana, kā arī tiešsaistes vizualizācija interneta portāla pielāgojot pašvaldības vajadzībām un vēlmēm.

b) automātiski mērījumi:

- novērojuma vietas izvēle;
- automātiska ūdens līmeņa sensoru uzstādīšana un piesaiste augstuma atzīmei;
- logera un operatīvas datu nosūtīšanas sistēmas uzstādīšana;
- novērojuma datu arhīva uzturēšana, kā arī tiešsaistes vizualizācija interneta portālā.

c) automātiski mērījumi un plūdu riska novērtējums:

- novērojuma vietas izvēle;
- automātiska ūdens līmeņa sensoru uzstādīšana un piesaiste augstuma atzīmei;
- tīmekļa kameras uzstādīšana un nodrošināšana tiešsaistes režīmā vizuālai ūdens objekta stāvokļa novērtēšanai;
- datu logera un operatīvas datu nosūtīšanas sistēmas uzstādīšana;
- novērojuma datu un tīmekļa kameru attēlu arhīva uzturēšana, kā arī tiešsaistes vizualizācija interneta portālā;
- maksimālā ūdens līmeņa izplatības noteikšana konkrētai vietai/rajonam, balstoties uz pašvaldības maksimāli novērotajiem ūdens izplatības areāliem un meliorācijas sistēmām.

d) automātiski mērījumi, gultnes apsekošana un plūdu riska novērtējums:

- novērojuma vietas izvēle;
- automātiska ūdens līmeņa un caurplūduma sensoru uzstādīšana un piesaiste augstuma atzīmei;

- tīmekļa kameras uzstādīšana un nodrošināšana tiešsaistes režīmā vizuālai ūdens objekta stāvokļa novērtēšanai;
- logera un operatīvas datu nosūtīšanas sistēmas uzstādīšana;
- novērojuma datu un tīmekļa kameru attēlu arhīva uzturēšana, kā arī tiešsaistes vizualizācija interneta portālā.
- ūdens gultnes uzmērišana upēs, ūdenskrātuves vai ezeros (jeb šķērsprofilu mērišana), 3D karšu izveidošana;
- maksimālā ūdens līmeņa izplatības noteikšana konkrētai vietai/rajonam, balstoties uz pašvaldības maksimāli novērotajiem ūdens izplatības areāliem un meliorācijas sistēmām.

Savstarpējā līguma par hidroloģiskās informācijas apmaiņu izpildes rezultātā LVĢMC nodrošina novērojuma datu arhīva, kā arī tiešsaistes vizualizācijas interneta portāla uzturēšanu. Savukārt pašvaldībām tiek nodrošināta nepārtraukta piekļuve novērojumu arhīvam un datu tiešsaistes nodrošināšana publiski pieejamā portālā (integrijot lokālus apdraudējuma līmeņus), kā arī dati ļauj sagatavot precīzākas hidroloģiskās prognozes konkrētās pašvaldības teritorijā attiecīgajam punktam, kas savlaicīgāk ļauj veikt preventīvās glābšanas darbības un optimizēt darba procesu paaugstinātu plūdu draudu situācijās.

Visa novērojumu informācija, kas tiks saņemta no pašvaldību un valsts institūcijām, tiks uzkrāta LVĢMC datu bāzēs un vizualizēta vienotā portālā. Agrīnās brīdinājumu sistēmas veiksmīgai darbībai un informācijas savlaicīgajai apmaiņai:

- 1) pašvaldību un valsts institūcijām patstāvīgi (pārzinot vietējos apstākļus) vai sadarbībā ar LVĢMC jādefinē efektīvam monitoringam nepieciešamo novērojumu punktu skaits un atrašanās vietas;
- 2) esošā vai plānotā novērojumu punkta viennozīmīgai definēšanai telpā jānosaka ģeogrāfiskās koordinātes un augstums virs jūras līmeņa Latvijas normālo augstumu sistēmā (LAS), jāpiešķir nosaukums, kas neatkārtotos (datu viennozīmīgai definēšanai datu bāzē), tādā veidā nodrošinot tā saucamo upju ūdenslīmeņu atzīmju verificēšanu;
- 3) pašvaldību un valsts institūcijām, sadarbojoties ar LVĢMC, ir jāizveido automātiska novērojumu informācijas plūsma uz datu bāzēm no tiem novērojumu punktiem, kuros ir / tiks uzstādīti automātiskie sensori. Vēlamais informācijas nodošanas biežums būtu reizi stundā (vismaz palu / plūdu periodos, pārējā laikā varētu būt 2-4 reizes diennaktī). Konkrēta laika perioda definēšana gada griezumā ir atkarīga no konkrētās meteoroloģiskās un hidroloģiskās situācijas;
- 4) manuālās novērojumu informācijas nodošanai uz LVĢMC tiks pielāgota Android mobilo tālruņu aplikācija;
- 5) ieteikumus par novērojamajiem raksturlielumiem un to novērošanas instrukcijas sagatavo un nodrošina LVĢMC. Vēlamie novērojumu veidi, kas būtu jāorganizē, ir

ūdenslīmeņa novērojumi, ledus biezuma un ledus situācijas novērojumi. Ledus situācijas novērojumu organizēšanu bieži vien ir iespējams veikt arī fotografējot (izmantojot Android mobilo tālruņu aplikāciju) un ar tīmekļa kamerām tiešsaistes režīmā.

LVĢMC bez maksas nodrošinās instrukcijas ar vizuālo materiālu novērojumu veikšanai, savukārt par papildus apmācībām pašvaldībām un valsts institūcijām jāvienojas atsevišķi ar LVĢMC. Pašvaldību un valsts institūcijām būtu svarīgi ievērot instrukcijā sniegtos norādījumus, lai iegūtā novērojumu informācija būtu efektīvi izmantojama vienotai hidroloģiskās situācijas analīzei, kā arī prognožu un brīdinājumu sagatavošanai. LVĢMC var konsultēt par novērojumiem nepieciešamo mērinstrumentu iegādi, kā arī pilnībā organizēt novērojumu vietas aprīkošanu un uzturēšanu, datu nosūtīšanu un uzkrāšanu datu bāzēs, vizualizācijas sistēmas izveidi un uzturēšanu, vienojoties par to ar konkrēto pašvaldību līguma slēgšanas laikā.

Šobrīd ir iespējas attīstīt vienotu starpresoru hidroloģisko datu sistēmu un veidot sadarbību, ja pašvaldību un valsts institūcijas rīkosies saskaņā ar iepriekš aprakstīto. Pašlaik normatīvajos aktos, tai skaitā Civilās aizsardzības likumā, nav noteiktas prasības pašvaldībām vai valsts institūcijām iekļauties šajā sistēmā, noslēdzot sadarbības līgumu par hidroloģiskās informācijas apmaiņu ar LVĢMC, kā vienīgo profesionālo hidroloģiskās informācijas turētāju valstī. Izstrādājot 1.1. apakšpunktā minētās iespējamā plūdu postījumu vietu un plūdu riska interaktīvas kartes un atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam līdz 2015.gada beigām Plūdu riska pārvaldības plānus, LVĢMC noteiks plūdu riskam pakļautās teritorijas un izstrādās priekšlikumus, kurās pašvaldībās ir nepieciešams ierīkot papildus hidroloģisko novērojumu punktus un kurām pašvaldībām vai valsts institūcijām ir nepieciešams iekļauties vienotā starpresoru hidroloģisko datu sistēmā, lai savlaicīgi nodrošinātu preventīvo un gatavības pasākumu īstenošanu plūdu riskam pakļautajās teritorijās.

3. Informācija par paveikto attiecībā uz situāciju Ogres upes ietekas akvatorijā Rīgas HES ūdenskrātuvē un priekšlikumiem par tālākajiem darbiem un to finansējuma avotiem (KVP protokola Nr.28, 1§, 4.punkts).

Lai noteiktu darbu apjomu un nepieciešamo finansējumu Ogres upes ietekas akvatorijā Rīgas HES ūdenskrātuvē piesērējuma likvidēšanai 2014.gada rudenī tika veikti sekojošie pasākumi:

- 1) Ogres upes lejasdaļas gultnes faktiskā tehniskā stāvokļa izpētei pēc LVĢMC pasūtījuma SIA „Baltijas jūras ģeoloģijas centrs” veica Ogres upes lejteces un Rīgas HES ūdenskrātuvēs upes ietekas akvatorijas daļas uzmērīšanu. Uzmērīšanas darbu gaitā 108,5 ha platībā ar hidrografisko eholotu un profiliografu tika veikti Ogres upes pamatgultnes dziļuma un piesērējuma slāņa biezuma mērījumi, tika noteiktas pamatniežu (dolomīta) virsas atzīmes, kā arī sastādītas dziļumu kartes (plāni), noformētas uz plāna pamatnes mērogā 1:2000.
- 2) Izmantojot dziļuma un sanešu biezuma uzmērījuma datus SIA „Meliorprojekts”

izstrādāja projektu „Pirmsprojekta dokumentācija par Ogres ietekas Rīgas HES ūdenskrātuvē gultnes tīrišanu”. Projekta ietvaros ir sastādīti Ogres upes garenprofili un šķērsprofili, veikta hidroloģiskās situācijas un gultnes izpētes rezultātu analīze un ir noteikts no Ogres upes pamatgultnes un Rīgas HES ūdenskrātuves izņemamo sanešu apjoms. Lai mazinātu hidraulisko pretestību Ogres upes lejastecē, gultnes piesērējuma, ledus sastrēgumu, krastu nobrukumu veidošanās un ūdens līmeņu celšanās iespējas, kas varētu radīt Ogres pilsētas teritorijas applūduma draudus, projektā ir izstrādātas šādas rekomendācijas:

- izlīdzināt Ogres pamatgultnes dibena slīpumu un posmos no autoceļa A 6 tilta līdz dzelzceļa Rīga – Aizkraukle tiltam un augšpus Bērzu alejas kājnieku tiltam palielināt šķērsgrīezumu, ar peldošu zemessūcēju sanešus pārsūknējot uz straumvirzes būvi – sanešu deponēšanas klājlauku ūdenskrātuves akvatorijā;
- ar peldošu zemessūcēju attīrīt ūdenskrātuves gultni no sanešiem Ogres upes kreisā atzara rajonā, tos pārsūknējot uz straumvirzes būvi – sanešu deponēšanas klājlauku ūdenskrātuves akvatorijā;
- aptuveni 300 m garā Ogres upes kreisā atzara posmā veidot pamatiežos edziļinātu 60 m platu gultni. Dolomīta izstrādi veikt ar uz plosta novietotu ekskavatoru. Izrakto gruntu transportēt uz atbērtni ar baržu;
- izsūknēto sanešu izvietošanai, ūdenskrātuves akvatorijā augšpus Ogres kreisā atzara ietecei ūdenskrātuvē, no ģeotūbām veidot sanešu deponēšanas klājlauka – straumirzes būves ierobežotājkontūru;
- straumvirzes būves – ģeotūbu kontūras ārējo virsu aizsargāt ar preterozijas ģeopaklāju un dolomīta masas bērumu.

Atbilstoši īstenotā projekta rezultātiem Ogres upes pamatgultnes izņemamo sanešu apjoms sastāda 37661 m³, no Rīgas HES ūdenskrātuves izņemamo sanešu apjoms sastāda 97510 m³ un no Ogres kreisā atzara gultnes padziļināšanas pamatiežos izstrādājamās kubatūras apjoms sastāda 18031 m³. Lai realizētu visus projektā paredzētos darbus ir nepieciešami 3,1 miljonu euro, tajā skaitā sanešu izņemšanai un deponēšanai – EUR 1,6 mlj.euro.

2014.-2020.gada Eiropas Savienības fondu plānošanas periodā ir plānots veikt ieguldījumus pretplūdu pasākumu īstenošanai, paredzot atbalstu arī esošo hidrotehnisko būvju rekonstrukcijai un jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecībai plūdu apdraudēto teritoriju aizsardzībai atbilstoši Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem laika periodam no 2016.-2022.gadam, kuros tiks iekļauti arī iepriekšminētie Plūdu riska pārvaldības plāni, kā to neatņemama sastāvdaļa. Atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam minētie plāni tiks izstrādāti līdz 2015.gada beigām. Izstrādājot Plūdu riska pārvaldības plānus, tiks izvērtētas visas teritorijas, kurās pastāv vai varētu rasties plūdu risks, tiks noteikti plūdu riska pārvaldības mērķi un jauni pasākumi šo mērķu sasniegšanai, tai skaitā pasākumi Ogres pilsētas aizsardzībai. Vienlaicīgi vēršam uzmanību, ka saskaņā ar Eiropas Savienības līmeņa normatīvā regulējuma nosacījumiem no ERAF līdzekļiem 2014. – 2020.gada plānošanas periodā ir atbalstīma tikai tādu

pretplūdu aizsardzības pasākumu veikšana, kuru rezultāti ir ilgtspējīgi un uzturami ilgtermiņā.

Papildus informējām, ka, lai nodrošinātu Ogres upes neapplūstošā aizsargdambja Ogrē rekonstrukcijas ceturtās kārtas būvniecības darbiem nepieciešamo ERAF finansējumu, VARAM ir izstrādājis un MK pieņēmis grozījumus Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālajā programmā 2008.-2015.gadam (2014.gada 22.novembra MK rīkojums Nr.663) un MK noteikumus „Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 5.1.1.specifiskā atbalsta mērķa „Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās” projektu iesniegumu pirmās atlases kārtas īstenošanas noteikumi” (MK 2015.gada 10.februāra noteikumi Nr.71). Noteikumos paredzēts, ka šai atlases kārtai, kurā vienīgais saņēmējs ir Ogres novada pašvaldība, pieejamais kopējais attiecināmais finansējums ir 1 310 848 euro, tai skaitā ERAF finansējums – 1 114 221 euro, pašvaldības budžeta finansējums – 196 627 euro.

Ar cieņu,

Valsts sekretāra vietniece
vides aizsardzības jautājumos

A.Ozola

T.Jansone, 67026561
R.Bebris, 67026501

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU